॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ धुन्धुर्नाम महाराज तयोः पुत्त्रो महाद्युतिः। स तपोऽतप्यत महन्महावीर्य्यपराक्रमः।
अतिष्ठदेकपादेन कृशो धमनिसन्ततः। तस्मै ब्रह्मा ददौ प्रीतो वरं वव्रे स च प्रभुं।
देवदानवयक्षाणां सर्पगन्धर्व्वरक्षसां। अवध्योऽहं भवेयं वै वर एष वृतो मया।
एवं भवतु गच्छेति तमुवाच पितामहः। स एवमुक्तस्तत्पादौ मूर्द्ध्ना स्पृश्य जगाम ह। १२५८५
स तु धुन्धुर्व्वरं लब्ध्वा महावीर्य्यपराक्रमः। अनुस्मरन् पितृवधं द्रुतं विष्णुमुपागमत्।
स तु देवान् सगन्धर्व्वान् जित्वा धुन्धुरमर्षणः। बबाध सर्व्वानसकृद्विष्णुं देवांश्च वै भृशं।
समुद्रे वालुकापूर्णे उज्जालक इतिस्मृते। आगम्य च स दुष्टात्मा तं देशं भरतर्षभ।
बाधते स्म परं शक्त्या तमुतङ्काश्रमं विभो। अन्तर्भूमिगतस्तत्र वालुकान्तर्हितस्तथा।
मधुकैटभयोः पुत्त्रो धुन्धुर्भीमपराक्रमः। शेते लोकविनाशाय तपोबलमुपाश्रितः। १२५९०
उतङ्कस्याश्रमाभ्यासे निःश्वसन् पावकार्चिषः। एतस्मिन्नेव काले तु राजा सबलवाहनः।
उतङ्कविप्रसहितः कुवलाश्वो महीपतिः। पुत्त्रैः सह महीपाल प्रययौ भरतर्षभ।
सहस्रैरेकविंशत्या पुत्त्राणामरिमर्द्दनः। कुवलाश्वो नरपतिरन्वितो बलशालिनां।
तमाविशत्ततो विष्णुर्भगवांस्तेजसा प्रभुः। उतङ्कस्य नियोगेन लोकानां हितकाम्यया।
तस्मिन् प्रयाते दुर्द्धर्षे दिवि शब्दो महानभूत्। एष श्रीमानवध्योऽद्य धुन्धुमारो भविष्यति। १२५९५
दिव्यैश्च पुष्पैस्तं देवाः समन्तात् पर्य्यवाकिरन्। देवदुन्दुभयश्चापि नेदुः स्वयमनीरिताः।
शीतश्च वायुः प्रववौ प्रयाणे तस्य धीमतः। विपांशुलां महीं कुर्व्वन् ववर्ष च सुरेश्वरः।
अन्तरीक्षे विमानानि देवतानां युधिष्ठिर। तत्रैव समदृश्यन्त धुन्धुर्यत्र महासुरः।
कुवलाश्वस्य धुन्धोश्च युद्धकौतूहलान्विताः। देवगन्धर्व्वसहिताः समवेतास्तदा महर्षयः।
नारायणेन कौरव्य तेजसाप्यायितस्तदा। स गतो नृपतिः क्षिप्रं पुत्त्रैस्तैः सर्व्वतो दिशं। १२६००
अर्णवं खानयामास कुवलाश्वो महीपतिः। कुवलाश्वस्य पुत्त्रैश्च तस्मिन् वै वालुकार्णवे।
सप्तभिर्द्दिवसैः खात्वा दृष्टो धुन्धुर्महाबलः। आसीद्घोरं वपुस्तस्य वालुकान्तर्हितं महत्।
दीप्यमानं यथासूर्य्यं तेजसा भरतर्षभ। ततो धुन्धुर्महाराज दिशमावृत्य पश्चिमां।
सुप्तोऽभूद्राजशार्दूल कालानलसमद्युतिः। कुवलाश्वस्य पुत्त्रस्तु सर्व्वतः परिवारितः।
अभिद्रुतः शरैस्तीक्ष्णैर्गदाभिर्मुषलैरपि। पट्टिशैः परिघैः प्राशैः खड्गैश्च विमलैः शितैः। १२६०५
स बध्यमानः संक्रुद्धः समुत्तस्थौ महाबलः। क्रुद्धश्चाभक्षयत्तेषां शस्त्राणि विविधानि च।
आस्याद्वमन् पावकं स सम्वर्त्तकसमं तदा। तान् सर्व्वान्नृपतेः पुत्त्रानदहत् स्वेन तेजसा।
मुखजेनाग्निना क्रुद्धो लोकानुद्वर्त्तयन्निव। क्षणेन राजशार्दूल पुरेव कपिलः प्रभुः।
सगरस्यात्मजान् क्रुद्धस्तदद्भुतमिवाभवत्। तेषु क्रोधाग्निदग्धेषु तदा भरतसत्तम
तं प्रबुद्धं महात्मानं कुम्भकर्णमिवापरं। आससाद महातेजाः कुवलाश्वो महीपतिः। १२६१०
तस्य वारि महाराज सुस्राव वज्र देहतः। तदापीयत तत्तेजो राजा वारिमयं नृप।